

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyē yuddhakāṇḍē

॥ tṛtīyaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ tṛtīyaḥ sargaḥ ॥

laṅkāyā durgadvārasainyavibhāgasan̄kramaprabhṛtīn
varṇayitvā tatra vānarasēnāprasthāpanāya hanumataḥ
śrīrāmaṃ prati prārthanā

sugrīvasya vacaḥ śrutvā
hētumat paramārthavat |
pratijagrāha kākutsthō
hanūmantamathābravīt || 6.3.1 ||

tapasā sētubandhēna
sāgarōcchōṣaṇēna ca |
sarvathāpi samarthō'smi
sāgarasyāsyā laṅghanē || 6.3.2 ||

kati durgāṇi durgāyā
laṅkāyāstad bravīṣva mē |
jñātumicchāmi tat sarvaṃ
darśanādiva vānara || 6.3.3 ||

balasya parimāṇaṃ ca
dvāradurgakriyāmapi |

guptikarma ca laṅkāyā
rakṣasāṃ sadanāni ca || 6.3.4 ||

yathāsukhaṃ yathāvacca
laṅkāyāmasi dṛṣṭavān |
sarvamācakṣva tattvēna
sarvathā kuśalō hyasi || 6.3.5 ||

śrutvā rāmasya vacanaṃ
hanūmān mārutātmajaḥ |
vākyam vākyavidāṃ śrēṣṭhō
rāmaṃ punarathābravīt || 6.3.6 ||

śrūyatāṃ sarvamākhyāsyē
durgakarma vidhānataḥ |
guptā purī yathā laṅkā
rakṣitā ca yathā balaiḥ || 6.3.7 ||

rākṣasāśca yathā snigdhā
rāvaṇasya ca tējasā |
parāṃ samṛddhiṃ laṅkāyāḥ
sāgarasya ca bhīmatām || 6.3.8 ||

vibhāgaṃ ca balaughasya
nirdēśaṃ vāhanasya ca |
ēvamuktvā kapiśrēṣṭhaḥ
kathayāmāsa tattvataḥ || 6.3.9 ||

hr̥ṣṭapramuditā laṅkā
mattadvipasamākulā |

mahatī rathasampūrṇā
rakṣōgaṇaniṣēvitā || 6.3.10 ||

dr̥ḍhabaddhakapāṭāni
mahāparighavanti ca |
catvāri vipulānyasyā
dvārāṇi sumahānti ca || 6.3.11 ||

tatrēṣūpalayantrāṇi
balavanti mahānti ca |
āgataṃ pratisainyaṃ tai -
statra pratinivāryatē || 6.3.12 ||

dvārēṣu saṃskṛtā bhīmāḥ
kālayasamayāḥ śītāḥ |
śataśō racitā vīraiḥ
śataghnyō rakṣasāṃ gaṇaiḥ || 6.3.13 ||

sauvarṇastu mahāṃstasyāḥ
prākārō duṣpradharṣaṇaḥ |
maṇividrumavaidūrya -
muktāviracitāntaraḥ || 6.3.14 ||

sarvataśca mahābhīmāḥ
śītatōyā mahāśubhāḥ |
agādhā grāhavatyaśca
parikhā mīnasēvitāḥ || 6.3.15 ||

dvārēṣu tāsāṃ catvāraḥ
saṅkramāḥ paramāyatāḥ |

yantrairupētā bahubhi -

rmahadbhirgṛhapaṅktibhiḥ || 6.3.16 ||

trāyantē saṅkramāstatra

parasainyāgatē sati |

yantraistairavakīryantē

parikhāsu samantataḥ || 6.3.17 ||

ēkastvakampyō balavān

saṅkramaḥ sumahādr̥ḍhaḥ |

kāñcanairbahubhiḥ stambhai -

rvēdikābhiśca śōbhitaḥ || 6.3.18 ||

svayaṃ prakṛtimāpannō

yuyutsū rāma rāvaṇaḥ |

utthitaścāpramattaśca

balānāmanudarśanē || 6.3.19 ||

laṅkā punarnirālambā

dēvadurgā bhayāvahā |

nādēyaṃ pārvataṃ vānyaṃ

kṛtrimaṃ ca caturvidham || 6.3.20 ||

sthitā pārē samudrasya

dūrapārasya rāghava |

naupathaścāpi nāstyatra

niruddēśaśca sarvataḥ || 6.3.21 ||

śailāgrē racitā durgā

sā pūrdēvapurōpamā |

vājivāraṇasampūrṇā

laṅkā paramadurjayā || 6.3.22 ||

parikhāśca śataghnyaśca

yantrāṇi vividhāni ca |

śōbhayanti purīm laṅkāṃ

rāvaṇasya durātmanaḥ || 6.3.23 ||

ayutaṃ rakṣasāmatra

pūrvadvāraṃ samāśritam |

śūlahastā durādharṣāḥ

sarvē khaḍgāgrayōdhinaḥ || 6.3.24 ||

niyutaṃ rakṣasāmatra

dakṣiṇadvāramāśritam |

caturaṅgēṇa sainyēna

yōdhāstatrāpyanuttamāḥ || 6.3.25 ||

prayutaṃ rakṣasāmatra

paścimadvāramāśritam |

carmakhaḍgadharāḥ sarvē

tathā sarvāstrakōvidāḥ || 6.3.26 ||

nyarbudaṃ rakṣasāmatra

uttaradvāramāśritam |

rathinaścāśvavāhāśca

kulaputrāḥ supūjitāḥ || 6.3.27 ||

śataśō'tha sahasrāṇi

madhyamaṃ skandhamāśritāḥ |

yātudhānā durādharṣāḥ
sāgrakōṭīśca rakṣasām || 6.3.28 ||

tē mayā saṅkramā bhagnāḥ
parikhāścāvapūritāḥ |
dagdhā ca nagarī laṅkā
prākārāścāvasāditāḥ |
balaikadēśaḥ kṣapitō
rākṣasānām mahātmanām || 6.3.29 ||

yēna kēna tu mārgēṇa
tarāma varuṇālayam |
hatēti nagarī laṅkā
vānarairupadhāryatām || 6.3.30 ||

aṅgadō dvividō maindō
jāmbavān panasō nalaḥ |
nīlaḥ sēnāpatiścaiva
balaśēṣēṇa kiṃ tava || 6.3.31 ||

plavamānā hi gatvā tām
rāvaṇasya mahāpurīm |
saparvatavanām bhittvā
sakhātām ca satōraṇām |
saprākārām sabhavanā -
mānayiṣyanti rāghava || 6.3.32 ||

ēvamājñāpaya kṣipram
balānām sarvasaṅgraham |

muhūrtēna tu yuktēna

prasthānamabhirōcaya || 6.3.33 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyē

yuddhakāṇḍē tṛtīyaḥ sargaḥ ||